

Flora en Fauna Quicksan

Oude Hogeweg 16 te Doornspijk

In het kader van een
bestemmingsplanwijziging

Uitvoering	Ruimte voor Advies - J. Mossink Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	Fam. Polinder
Locatie	Oude Hogeweg 16, Doornspijk
Datum	11 april 2017
Status	v1

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten	5
2.1	Beschermde gebieden	
2.2	Flora	
2.3	Fauna	
3	Effecten	9
3.1	Effecten op beschermde gebieden	
3.2	Effecten op beschermde flora	
3.3	Effecten op beschermde fauna	
4	Conclusies en Aanbevelingen	11
5	Wettelijk kader	12

1.1 Aanleiding en doel

Dit rapport beschrijft de uitkomsten van een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Oude Hogeweg 16 te Doornspijk. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging. De agrarische functie wordt omgezet naar woonbestemming waarbij een groot deel van de huidige bebouwing gesloopt wordt. Het laten uitvoeren van een flora en fauna onderzoek heeft als doel om de (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde soorten en gebieden in te schatten. Voorheen waren deze opgenomen in de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet maar op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De ingreep is dan ook aan de nieuwe wetgeving getoetst. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Het betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar en voor licht beschermde soorten 5 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Oude Hogeweg 16 in Doornspijk, gemeente Elburg. Zie ook afbeelding 1.1 en 1.3. De locatie ligt aan de noordoostelijke rand van het dorp en is in zuidelijke en oostelijke richting omringd door agrarisch grasland. Aan de Oude Hogeweg ten westen van de locatie staan diverse vrijstaande woningen en boerderijen. Op enkele tientallen meters afstand in noordelijke richting loopt de doorgaande weg N310 die Elburg met Nunspeet verbindt.

De bebouwing op de onderzoekslocatie bestaat uit een monumentale woonboerderij, enkele kapschuren, een werkschuur en een geschakelde stal waarin momenteel geiten gehouden worden. Met de voorgenomen bestemmingsplanwijziging verandert de functie van agrarisch naar wonen. Alle bebouwing met uitzondering van de woonboerderij wordt gesloopt. Het terrein wordt heringericht waarbij diverse bomen en hagen worden aangeplant en enkele nieuwe gebouwen gerealiseerd worden, zie afbeelding 1.2.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.) en een veldbezoek. De locatie is op dinsdag 4 april 2017 bezocht door J. Mossink, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde planten en dieren. Daarbij is vooral gelet op sporen die op vaste, jaarrond beschermde nesten, verblijfplaatsen of groeilocaties duiden van beschermde soorten waarvan het voorkomen in het gebied bekend is (verspreidingsatlassen, websites, eigen kennis). Ook de ligging van het locatie ten opzichte van beschermde gebieden en mogelijke effecten hierop worden behandeld. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is mede ingeschat op basis van de terrein- en habitatkenmerken. Tijdens het veldbezoek was het zonnig bij een temperatuur van 15 °C en weinig wind.

Afb. 1.1: Globale ligging onderzoeksgebied (rood omlijnd). Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2015.

Afb. 1.2: Inrichtingsschets beoogde situatie.

Afb. 1.3: Luchtfoto huidige situatie. Bron ondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Beschermde natuurgebieden

De ligging van de locatie ten opzichte van beschermde gebieden is weergegeven in afbeelding 2.1. Het onderzoeksgebied is geen onderdeel van Natura 2000, Gelders Natuurnetwerk (GNN), Groene Ontwikkelingszone (GO) of Nationaal Landschap. Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren ten noorden en Veluwe ten zuiden van de onderzoekslocatie liggen op meer dan 1,5 kilometer afstand. Dichtsbijzijnde onderdelen van GNN en GO liggen op ongeveer 250 meter in zuidwestelijke en noordelijke richting. De agrarische percelen rondom Oude Hogeweg 16 zijn onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe, de onderzoekslocatie valt echter buiten de begrenzing.

Afb. 2.1: Onderdelen GNN (donkergroen), GO (lichtgroen) en Nationaal Landschap (gearceerd) ten opzichte van het projectgebied (rode cirkel). Bron ondergrond: Atlas Provincie Gelderland.

2.2 Flora

Het erf is grotendeels bestraat, met uitzondering van enkele grasstroken en gazon. De omstandigheden in deze agrarische omgeving zijn zeer voedselrijk en dit is terug te zien in de soortensamenstelling van de spaarzame vegetatie. De enkele soorten die voorkomen zijn zeer algemene nitrofiële soorten zoals Straatgras, Paardenbloem, Varkensgras, Madelief en Vogelmuur. Voor beschermde plantensoorten is de locatie ongeschikt, dergelijke soorten komen met zekerheid niet voor in de omgeving van het plangebied.

2.3 Fauna

2.3.1 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

De locatie is onderzocht op (mogelijke) aanwezigheid van vogels met vaste, jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen die in de omgeving voorkomen. Op de locatie zijn geen Huismussen aangetroffen, ook oude nesten ontbreken. Op het moment van veldbezoek was de voortplantingsperiode reeds in volle gang, waardoor mogelijke nestlocaties zeker opgemerkt zouden zijn. Verderop aan de Oude Hogeweg waren wel Huismussen te horen, dit was echter op vrij grote afstand van het plangebied. In de omgeving komen Kerkuil en Steenuil voor. Eén van de kapschuren lijkt met name geschikt voor de Kerkuil. Op het terrein zijn nergens braakballen, veren, nestkasten of andere aanwijzingen gevonden die kunnen duiden op aanwezigheid van Kerkuil of Steenuil. Aanwezigheid van uilen kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. De gebouwen zijn ongeschikt voor Gierzwaluwen en in de omringende bomen zijn geen nesten van roofvogels aangetroffen. Wel staat in een weiland ten zuiden van de erfgrans een ooievaarspaal waar op moment van veldbezoek een paartje Ooievaars baltsend aanwezig was. De nestpaal staat op voldoende afstand om tijdelijke of permanente verstorende effecten uit te kunnen sluiten. Overige soorten met jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht omdat de omgeving ongeschikt is.

Overige broedvogels

Alle voor vogels toegankelijke opstallen zijn potentieel geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels zoals Merel, Spreeuw, Zanglijster en andere soorten die regelmatig in schuren nestelen. Er zijn geen nesten of nestresten van Boerenwaluw en Huiswaluw aangetroffen. Broedgevallen van met name Boerenwaluw zijn echter niet geheel uit te sluiten.

2.3.2 Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen van alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn streng beschermd, evenals belangrijke vliegroutes en foerageergebieden. In de omgeving van Doornspijk komen diverse vleermuissoorten voor. Het gaat met name om de Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis, die allen verblijfplaatsen in gebouwen kunnen hebben.

Er zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De gebouwen beschikken niet over spouwmuur. Er zijn vrijwel geen geschikte tocht- of lichtvrije holtes en/of spleten achter betimmeringen en in dakconstructies. In de gevel van de geitenstal zijn weliswaar enkele openingen naar ruimtes achter planken aanwezig, maar de potentiële invliegopeningen zijn bedekt met oude spinnenwebben. Dit duidt erop dat de openingen recentelijk niet gebruikt zijn door vleermuizen. Ook andere sporen zoals uitwerpselen of vetvegen ontbreken. Afwezigheid van vaste vleermuisverblijfplaatsen is gezien bovenstaande met voldoende zekerheid aangetoond, nader onderzoek is niet nodig.

Als foerageergebied is het erf matig geschikt. Mogelijk foerageren kleine aantallen vleermuizen rond de gebouwen en langs bomen aan de erfgrans. Structuren die mogelijk onderdeel zijn van een vliegroute ontbreken.

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" verstaan we hier alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Het terrein is geschikt voor enkele kleine, zeer algemene soorten. Te verwachten zijn soorten als Huismuis, Bruine rat, Egel, Huisspitsmuis en Veldmuis. Voor de laatste twee soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen, de Huismuis en Bruine rat zijn helemaal niet beschermd. In potentie is het plangebied geschikt voor Wezel en Steenmarter. De Steenmarter een beschermd soort waarvoor geen vrijstelling bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling

en inrichting geldt. Steenmarters verblijven graag in schuren, stallen en leegstaande gebouwen in het landelijk gebied. De Steenmarter komt tegenwoordig ook in de gemeente Elburg algemeen voor. Het erg en de voor Steenmarters toegankelijke bebouwing is daarom uitgebreid onderzocht op sporen. Uitwerpselen, plukresten of andere aanwijzingen die op een verblijfplaats duiden zijn echter niet aangetroffen. Ook de kenmerkende stank die de dieren verspreiden ontbreekt. De Steenmarter is derhalve als afwezig te beschouwen. Voor overige beschermde zoogdieren is het terrein ongeschikt.

2.3.4 Overige soortgroepen

Aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten uit overige soortgroepen is uitgesloten. Het terrein is wel matig geschikt als landhabitat voor de Bruine kikker en Gewone pad. Beide soorten zijn zeer algemeen en komen in vrijwel het hele land voor. Er geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voortplantingsbiotoop van amfibieën en leefgebied van vissen is niet aanwezig door het ontbreken van open water. Ook potentieel leefgebied van reptielen ontbreekt. Voor zwaar beschermde of bedreigde dagvlinders, libellen en andere soortgroepen ontbreken de vaak zeer specifieke voorwaarden die ze aan hun leefgebied stellen. Het is daarom uitgesloten dat dergelijke soorten hier voorkomen.

Afb. 2.2: Geschakelde geitenstal vanaf de erfoprit gezien. Mogelijke nestlocaties ontbreken, evenals voor vleermuizen geschikte holtes of spleten.

Afb. 2.3: Binnenzijde geitenstal. Muren en dak zijn strak afgewerkt.

Afb. 2.4: Interieur van één van de kapschuren. Nesten of andere gebruikssporen van beschermde soorten ontbreken.

3

EFFECTEN

3.1 Effecten op beschermde gebieden

De bestemmingsplanwijziging zal niet leiden tot effecten op beschermde gebieden. De locatie valt buiten de begrenzing van Natura 2000, GNN, GO of Nationale Landschappen. Voor het GNN en GO geldt geen externe werking, bovendien zijn effecten op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen uitgesloten gezien de aard van de ingreep. De afstand tot Natura 2000-gebieden bedraagt minimaal 1,5 kilometer waardoor negatieve effecten op doelstellingen van soorten en habitattypen uitgesloten zijn. Nationaal Landschap Veluwe grenst aan de locatie maar overlapt er niet mee. Bovendien is er sprake van landschappelijke inpassing van de nieuwe situatie. Nader onderzoek naar effecten op beschermde gebieden is niet aan de orde.

3.2 Effecten op beschermde flora

Groeiplaatsen van beschermde vaatplanten ontbreken binnen het plangebied. De ingreep heeft derhalve geen effect op beschermde flora.

3.3 Effecten op beschermde fauna

3.3.1 Broedvogels

Broedvogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vogels (Huismus, Gierzwaluwe, uilen, roofvogels) ontbreken op de onderzoekslocatie. Op ongeveer 100 meter ten zuiden van het terrein staat een bezette ooievaarsnestpaal. Deze bevindt zich ruim buiten de verstoringsgevoelige afstand waardoor zowel tijdelijke als permanente effecten op de functionaliteit van deze vaste voortplantingsplaats zijn uitgesloten. De bestemmingsplanwijziging en bijbehorende werkzaamheden leiden niet tot het verstoren of vernielen van jaarrond beschermde nestplaatsen, hiervoor is geen nader onderzoek vereist.

Overige broedvogels

Sloop van de bebouwing kan tijdens de broedperiode van algemene broedvogels leiden tot verstoring of vernieling van nesten. De kapschuren zijn geschikt als nestlocaties voor diverse soorten die in schuren broeden. Met name soorten als Merel en Zanglijster worden vaak broedend aangetroffen op balken. Gezien de locatie zijn nesten van Boerenzwaluw te verwachten. Oude nesten zijn weliswaar niet aangetroffen maar dit is geen garantie voor het uitblijven van toekomstige broedgevallen. Nesten van vogels mogen in principe nooit verstoord worden tot het moment dat de jongen op eigen kracht permanent het nest verlaten hebben. Buiten de broedperiode zijn de nesten van genoemde soorten niet beschermd en mogen verwijderd worden. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode maar loopt meestal van half maart tot half augustus. Negatieve effecten zijn te voorkomen door sloop uit te voeren buiten het broedseizoen.

3.3.2 Vleermuizen

Er zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De enkele op het oog geschikte openingen waren bedekt met oude spinrag waardoor recent gebruik door vleermuizen is uitgesloten. De sloopwerkzaamheden leiden dan ook niet tot het verstoren of vernielen van vaste, jaarrond beschermde vleermuisverblijven. Essentieel foerageergebied of vliegroutes ontbreken op het terrein, de bestemmingsplanwijziging leidt dus niet tot aantasting van beschermde gebiedsfuncties van vleermuizen. Er is geen verdiepend onderzoek naar vleermuizen nodig.

3.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt.

3.3.4 Overige soortgroepen

Mogelijk leidt de herinrichting tot tijdelijke aantasting van landhabitat van de zeer algemene Bruine kikker en Gewone pad. Deze soorten worden vrijwel overal op begroeide locaties aangetroffen en zoeken soms in de winter gebouwen op. Ook hier geldt een vrijstelling bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en dient slechts rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht. De nieuwe situatie is geschikter voor beide soorten omdat het aandeel bestrating kleiner wordt. Aanleg van een poel zou kansen bieden aan amfibieën, waaronder ook de Kleine watersalamander. Beschermde of bedreigde soorten uit overige soortgroepen worden niet op en rond de locatie verwacht omdat het terrein geen geschikt leefgebied voor dergelijke soorten bevat. Negatieve effecten door sloop van de bebouwing en/of herinrichting van het terrein is daarom uitgesloten.

4

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Sloopwerkzaamheden en wijziging van de bestemming met daaruit voortvloeiende werkzaamheden zoals herinrichting van het terrein leiden op voorhand niet tot negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Nader onderzoek naar effecten op Natura 2000-gebieden, GNN en GO is niet nodig.
- Potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van vogels en vleermuizen ontbreken. Nader onderzoek naar vogels en vleermuizen is derhalve niet aan de orde.
- Sloopwerkzaamheden kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot het verstoren of vernielen van nesten, met name in de kapschuren. Bezette nesten mogen nooit verstoord worden tot het moment dat de jongen zelfstandig het nest definitief verlaten hebben. Negatieve gevolgen zijn te voorkomen door buiten de broedperiode te slopen. Dit is geen vooraf vastgestelde periode, van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn. Meestal wordt als broedseizoen de periode half maart - half augustus gehanteerd. Raadpleeg bij twijfel altijd een deskundige*. De periode oktober - half maart is de meest geschikte periode voor sloopwerkzaamheden omdat de kans op broedgevallen dan zeer klein is.
- Effecten op overige beschermde soorten en soortgroepen waarvoor geen vrijstelling geldt zijn uitgesloten omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.
- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige* (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.
- De locatie aan de rand van het dorp is in theorie gunstig voor bijvoorbeeld vleermuizen, zwaluwen en uilen. Het is vaak goed mogelijk om relatief eenvoudig kansen te creëren voor dergelijke dieren. Ruimte voor Advies informeert u graag over de mogelijkheden, daarnaast is ook op diverse internetsites veel informatie te vinden.

* Definitie deskundige

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis moeten zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

5.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

5.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk** (hierna **GNN**) en de **Groene Ontwikkelingszone** (hierna **GO**) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

5.3 Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

5.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.